

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Грудень 2016

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

З ПИТАНЬ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

ПІДСУМКИ РОКУ

2016

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

До уваги

*деканів факультетів, директорів інститутів,
завідувачів кафедр, керівників підрозділів
університету, співробітників міжнародних офісів, які
працюють в сфері зовнішньоекономічної діяльності*

У цьому випуску:

1. Підсумки року 2016	2
2. Огляд регіональних ринків освітніх послуг: підсумки року	4
2.1. Африканський регіон	4
2.2. Азіатський регіон.....	11
2.3. Країни СНД.....	16
2.4. Країни Латинської Америки	21
3. Заходи з міжнародного життя КПІ ім. Ігоря Сікорського протягом року	27

Укладачі: Відділ зовнішньоекономічної діяльності Департаменту міжнародного співробітництва НТУУ «КПІ»

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

1. Підсумки року 2016

Рік 2016 виявився цікавим та наповненим численними подіями у сфері вищої освіти, багатим як на світові здобутки, так, на жаль, і на певні невдачі. Впродовж всього року наша команда була з Вами, готуючи для улюбленого читача найактуальніші матеріали з питань зовнішньоекономічної діяльності. Настав час озирнутися на минаючий рік та підбити його підсумки, згадати основні положення, висвітлені нами у попередніх випусках.

Перший дайджест був символічно присвячений прогнозам на 2016 рік. Більшість із них здійснилися: з рекордними темпами були запуснені онлайн-програми, університети почали поступово трансформуватись у центри продажу послуг та маркетингу тощо.

Так, основними складовими ринку вищої освіти року, що минає, стали:

- **університетський рекрутинг міжнародних студентів.** Основними варіантами стратегій такого рекрутингу є: використання неофіційних каналів, угоди академічних партнерств, партнерські відносини з приватними комерційними організаціями в сфері освіти, використання рекрутингових агентств, участь у міжнародних студентських виставках (ярмарках), фінансові стимули та пряма поштова розсилка, інтернет-маркетинг;
- **освітній франчайзинг,** основне завдання якого - «клонування» освітніх продуктів та послуг без втрати їх якості;
- **освітні інвестиції.** Інвестиції - одне з найбільш часто використовуваних понять в економіці, а найперспективнішим регіоном для нашого університету став регіон Східної Азії. Досвід багатьох держав свідчить про те, що країни, які вкладають значні кошти в освіту, завжди отримують в результаті економічну і

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

соціальну вигоду. Інвестиції у вищу освіту є ключем до зростання не тільки людського капіталу, а й технологічних інновацій, в результаті чого капітал і робоча сила мають вищу продуктивність.

- **фактори привабливості вітчизняних університетів.** Окрема увага була приділена залученню іноземних студентів як важливому напрямку діяльності сучасного університету. Так, вирішальними критеріями є: престижність університету (36 %), якість освіти, що надає виш (31 %) та наявність бажаної спеціальності (14 %);
- **програма інтернаціоналізації університету** – ключовий документ з розвитку міжнародної діяльності університету та зовнішньоекономічної активності як її складової, метою якого є трансформація університету національного в інтернаціональний;
- **співпраця університетів з індустрією та бізнесом**, як загальносвітова тенденція, що вже давно перейшла зі стану «факультативної роботи» до формату «об’єктивної необхідності». Тим паче дане питання є актуальним і для України, адже багато з національних ВНЗ не вистачає підприємництва і вони залишаються орієнтованими суто на академічний підхід;
- **спільні міжнародні центри** як ефективний інструмент провадження міжнародної діяльності університету. Нагадаємо, що спільні міжнародні центри при університеті – це структури, що відповідають за розвиток та реалізацію співробітництва з конкретною країною за усіма можливими для ВНЗ формами. Створюються центри на базі ВНЗ університетами-партнерами двох країн, зацікавлених у співпраці, чи з ініціативи більш високого рівня – урядами країн. Метою діяльності центрів є сприяння економічному й соціальному розвитку та співробітництву у сфері освіти, науки, культури двох країн тощо.

Таким чином, було висвітлено найбільш актуальні питання зовнішньоекономічної діяльності. Нашою метою було передусім донесення інформації до представників освітньої, наукової й інших сфер для того, щоб, володіючи певними знаннями, ми могли змінити на краще як мінімум життя власного університету. Як максимум... хоча навіть ставити межі?

2. Огляд регіональних ринків освітніх послуг: підсумки року

2.1. Африканський регіон

Вища освіта Африканського регіону знаходилася на стадії розвитку і реформування. Бажання більшості країн досягти етапу сталого розвитку, поліпшити добробут населення вимагало великої кількості кваліфікованих спеціалістів. Тому відбувалися процеси створення нових ВНЗ, а також перебудова існуючих. Великим попитом на ринку праці користувалися технічні і прикладні спеціальності. Разом з тим існувала проблема низької якості освіти, яка була обтяжена недостатнім рівнем фінансування. Це призвело до того, що до викладання у вищих навчальних закладах залучалися і такі фахівці, які часом не мають навіть магістерського ступеня, університети не мали можливості запрошувати іноземних викладачів. Дефіцит коштів не дозволяв отримувати вищу освіту неплатоспроможній молоді, що призвело до масових акцій протесту. В регіоні гостро стояли гендерні та расові питання.

Для покращення якості освіти широко застосовувалися методи державного контролю, міжнародна співпраця, посилювався практичний аспект навчання, залучалися кошти міжнародних організацій і приватного сектору, використовувалися інноваційні методи викладання.

За останній час набрали обертів наукові дослідження, активізувавши виробництво знань в африканських університетах.

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

ПРОБЛЕМИ

- зменшення державного фінансування вищої освіти та загальна фінансова криза, що призвела до недостатнього фінансування освітньої сфери і науки (Кенія, Нігерія, Південна Африка, Гана);
- гостра нестача науково-педагогічних кадрів в університетах, особливо рівня Ph.D. (Кенія, Південна Африка, Нігерія, Гана, Ефіопія);
- нестабільність освітнього процесу через студентські протести (Замбія, Кенія, Південна Африка, Намібія);
- значне перевищення попиту на вищу освіту над можливостями університетської системи (ПАР, Нігерія, Кенія, Маврикій);
- низький загальний рівень вищої освіти, особливо в області технології, інженерії та математики слабкий рівень професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, невідповідність професійних навичок випускників вимогам ключових секторів економіки та промисловості, відсутність практичних навичок, в результаті - "тривожний" показник безробіття (Нігерія, Гана, Південна Африка, Туніс, Зімбабве, Марокко, Танзанія, Мавританія), безробіття серед випускників ВНЗ стає джерелом тероризму (Туніс);
- низька якість базової шкільної освіти у сфері науки і математики, а також системи вищої освіти;
- перманентний "витік інтелекту" через низький рівень життя населення, невисоку якість африканської вищої освіти, нестачу ресурсів та неефективне управління (Уганда, Ефіопія);
- слабкі зв'язки між ВНЗ та промисловістю (Мавританія);
- необхідність покращення навчальних програм;
- недосконалість процесу акредитації приватних ВНЗ (Гана);
- корупція серед вищого керівництва освітньої галузі (Зімбабве).
- наявність великого гендерного розриву як серед студентів, так і серед викладачів.

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

ОФІЦІЙНА ПОЛІТИКА керівництва більшості країн регіону спрямована на:

- зміцнення державної підтримки вищої освіти, особливо сфери науки і техніки, забезпечення доступності вищої освіти;
- розроблення ефективної моделі вищої освіти;
- пошук додаткових джерел фінансування: державні субсидії, приватне фінансування, студентські внески, участь у міжнародних програмах;
- надання пріоритетного статусу технічній та професійній освіті на державному рівні та її відповідне реформування, посилення практичної складової вищої освіти у підготовці кадрів, особливо для індустрії та бізнесу;
- реформування системи шкільної освіти з метою контролю кількості абітурієнтів, бажаючих вступити до університетів, їх відсіву на користь

професійно-технічних коледжів;

- посилення контролю якості освіти;
- розвиток інформаційних та комунікаційних технологій, створення стратегії в області інтелектуальної власності, а також зміцнення відкритої та дистанційної освіти;
- покращення можливостей працевлаштування випускників та активізації наукових досліджень;
- встановлення зв'язків між представниками науки, техніки і сектору інновацій;
- реалізацію плану «рівності мов» - вирівнювання статусів англійської та національних мов;
- розвиток інтернаціоналізації, глобальних партнерств у сфері освіти і науки, співпраці з міжнародними структурами задля підвищення рівня якості вищої освіти;
- стабілізацію роботи ВНЗ та стримування подальших студентських акцій протесту;
- підвищення рівня незалежності та академічної свободи університетів;

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

- підвищення якості освітніх послуг в університетах та системи управління університетами;
- підвищення рівня академічної мобільності всередині регіону;
- боротьбу зі зловживаннями та корупцією у сфері вищої освіти;

НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ. Вища освіта і науково-дослідний сектор Африки не були готові до глобальної конкуренції та інновацій, оскільки лише тільки 4% сучасних інновацій на континенті засновані на дослідженнях і розробках, відповідно до даних Економічної комісії ООН для Африканського союзу та Африканського банку розвитку.

У зв'язку з цим основні зусилля у сфері науки та інновацій були направлені на:

- визначення пріоритетних потреб країн, підвищення науково-технічної бази університетів і науково-дослідних центрів, зміцнення зв'язків між університетами та промисловістю, а також створення підприємств для комерціалізації результатів наукових досліджень.
- виділення додаткових державних коштів на дослідні, технологічні та інноваційні проекти;
- створення нових "інноваційних університетів", які повинні скоординувати і об'єднати наукові дослідження, викладання і комерціалізацію. Інноваційні університети матимуть чітке бачення і стратегічні плани, з ухилом на практику, включаючи дорожні карти для переміщення досліджень з лабораторії на ринок. Такі університети припускають і інноваційні навчальні програми, що враховують місцеві потреби, і забезпечують ВНЗ звання "інноваційних хабів";
- відкриття регіональних центрів передового досвіду в галузі вищої освіти для забезпечення стійких рішень в науці і техніці в галузі вищої освіти;

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

- партнерство в Альянсі африканських дослідницьких університетів, які працюють над створенням платформи для зростання дослідницького потенціалу на континенті, з'єднавшись в хаб дослідницького досвіду;
- створення значної кількості центрів передового досвіду з питань освіти у галузі космічної науки;
- розвиток кіберінфраструктури;
- отримання грантів від розвинених країн для підтримки науково-інноваційних проектів;
- розширення мережі центрів відкритого, дистанційного та електронного навчання;
- активну розробку національних і регіональних «зелених» університетських мереж;

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

За фінансової підтримки Світового банку запущено проект відкриття центрів передового досвіду в галузі вищої освіти Східної і Південної Африки,

Африканські освітні та дослідницькі мережі асоціації Ubuntu Net Alliance, ASREN і WACREN в партнерстві з європейським GIANT за фінансової підтримки ЄС співпрацювали по забезпеченню високошвидкісного доступу в Інтернет по всій Африки.

Зростав вплив КНР - реалізувалося співробітництво між КНР і Південною Африкою, КНР і Кенією шляхом відкриття Інститутів Конфуція. Китай фінансував будівництво науково-дослідного центру в Кенії.

Єгипетські університети реалізовували партнерство з ВНЗ Великобританії: підписано 10 угод по розширенню наукових досліджень та академічної мобільності.

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Реалізовувався проект міжнародного співробітництва в сфері освіти між Зімбабве і Ізраїлем, Кенією та Ізраїлем.

Оголошено про офіційне співробітництво між університетами Анголи і США.

Норвегія продовжувала підтримувати партнерські відносини з африканськими країнами, орієнтовані на магістрів і PhD рівень, обміни і спільну розробку навчальних програм зі ступенями для студентів.

Поновлена двостороння наукова співпраця між Угандою і Швецією.

Континентальний науково-дослідний Центр управління розвитком (CANFRAD) і французька бізнес-школа підписали угоду про співпрацю щодо навчання персоналу африканських адміністрацій, національних шкіл управління, державних підприємств і організацій.

Продовжувала розвиватися міжнародна співпраця за участі африканських вчених - представники діаспори з США і Канади виявили намір приєднатися до університетів Гани, Південно-Африканської Республіки, Танзанії, Уганди для роботи в академічних проектах.

Комісія Африканського Союзу запустила африканські паспорти, які забезпечують безвізовий відкритий доступ до всіх 54 країн-членів континенту, що сприятиме академічній мобільності і співробітництву в сфері вищої освіти всередині регіону.

Створено спільний Алжиро-туніський комітет з освіти, покликаний сприяти двосторонньому співробітництву в галузі освіти і навчання.

MasterCard Foundation виділив кошти для виплати стипендій африканським студентам, які навчаються в Единбурзькому університеті (Великобританія).

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

КОНКУРЕНТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.

Розширилася мережа університетської освіти (Нігерія, Кенія, Ефіопія, Маврикій, Уганда, Сомалі).

Підвищився міжнародний статус деяких ВНЗ. Університет Найробі був визнаний одним з 100 кращих університетів світу. Університет посів 51 місце з 100 кращих університетів в світі.

Кращими ВНЗ континенту визнані університети Південної Африки (згідно з рейтингом 100 кращих університетів Африки, BRICS & Emerging Economies Rankings 2016).

В рейтингу 1000 кращих університетів світу US.News & World Report Африка була представлена 21 ВНЗ. Тут лідирувала також Південна Африка - 7 університетів у першій десятці і 12 у всьому списку. У кращій 1000 глобального світового рейтингу представлені також університети Єгипту, Уганди, Марокко, Тунісу, Ефіопії і Нігерії.

2.2. Азіатський регіон

ПРОБЛЕМИ

Протягом усього 2016 року країни Азії зіткнулися з немалою кількістю проблем у сфері вищої освіти. Деякі з них були подолані, проте багато залишилося невирішеним. Найбільше серед негативних явищ спостерігалися наступні:

- недостатній рівень професійної підготовки випускників ВНЗ, невідповідність навичок вимогам роботодавців, відсутність необхідних уніфікованих навичок, у зв'язку з чим виникає проблема працевлаштування випускників;
- асиметричність доступу до освіти, що характерно для КНР та Індії;
- корумпованість системи вищої освіти, часті випадки плагіату;
- політичні втручання у діяльність вищих навчальних закладів;
- незбалансованість фінансування системи вищої освіти, що призводить до «занепаду» окремих ВНЗ і погіршення якості освіти в цілому;
- недостатність державного інвестування наукових досліджень, негативним наслідком чого є стримування інноваційної та інтелектуальної діяльності;
- недобір студентів на навчання;
- міжкультурні непорозуміння та прояви расизму (наприклад, по відношенню до африканських студентів в Індії) та інші.

ТЕНДЕНЦІЇ

Окрім очевидних тенденцій до глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти, азіатський регіон у 2016 році характеризувався наявністю наступних особливостей:

- серед ВНЗ Азії спостерігалось збільшення державного інвестування у сферу вищої освіти разом із зростанням міжнародного визнання;
- зайняття країнами Азії передових позицій у міжнародних рейтингах вищої освіти: другим світовим лідером після США став Китай, а вже під кінець року помітним прогресом відзначилася й Індія;
- підвищення соціальної і політичної активності студентів (Японія, Індія, Китай);
- підвищення уваги до гендерних і релігійних питань;
- посилене інвестування у сектор наукових досліджень;
- в окремих країнах (наприклад, у В'єтнамі) спостерігалася відмова від вступу до ВНЗ на користь професійних технічних училищ.

ОФІЦІЙНА ПОЛІТИКА

Офіційна політика країн азіатського регіону виявилася у:

- реалізації кампанії по досягненню університетами статусу «світового класу», підвищенні їх конкурентоспроможності, у тому числі через розробку нової схеми індивідуального фінансування за досягнутими результатами (КНР);
- інтернаціоналізації вищої освіти через розвиток студентської мобільності, створення галузевих кампусів зарубіжних університетів і присутність іноземного викладацького складу, запровадження онлайн-курсів;

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

- посиленні та підтримці інноваційної діяльності як рушійної сили розвитку (Китай),
- зміцненні взаємозв'язку університетів і підприємств;
- підвищенні рівня кваліфікації випускників та їх зайнятості, синергії розвитку трудових ресурсів і навичок (Сінгапур);
- пом'якшенні позиції уряду щодо гуманітарних і суспільних наук, структурних реформах ВНЗ (Японія);
- взятті курсу на приватизацію сфери вищої освіти і розширенні її приватного сектору;
- забезпеченні рівного доступу до вищої освіти (Індія, Пакистан, Малайзія, КНР) у поєднанні з високими стандартами якості (КНР, В'єтнам);
- введенні підприємництва у сферу вищої освіти.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У розвитку взаємовідносин на інтернаціональному рівні серед країн Азії спостерігалось прагнення до зміцнення зв'язків один з одним та встановлення якомога більше партнерських зв'язків. При цьому партнерство встановлювалось не лише в межах регіону, а й на глобальному рівні. Серед форм співпраці переважали: візити та підписання договорів, про співпрацю, обміни викладачами та створення спільних установ.

За активністю міжнародної діяльності протягом року серед азіатських держав можна виділити Китайську Народну Республіку, яка надавала особливого значення даному вектору державної діяльності та вбачала в ньому надійну опору для економічної і політичної взаємодії.

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ

Наукова та інноваційна сфери країн Азії не залишались без уваги весь минаючий рік. Урядами більшості країн регіону надавалась активна підтримка у вигляді фінансування. Особливо щедрою на дотації інноваційних здобутків виявилась Китайська Народна Республіка, результатом чого стала поява нового прошарку в суспільстві - так званих «вчених-мільйонерів». Ключовим видом досліджень безперечно визнані дослідження зі створення штучного інтелекту. Значним успіхом у цьому аспекті вправі пишатися Японія та Китай.

Та, незважаючи на намагання країн приділяти науковій та інноваційній сферам належну увагу, країни Азії зіштовхнулися і з певними проблемами, серед яких – незацікавленість керівництва приватних ВНЗ у відповідному фінансуванні (Бангладеш, Індія) та несприятливі навчальні програми та умови праці для проведення довготермінових досліджень (Японія).

КОНКУРЕНТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ТА СПОЖИВЧИЙ ПОПИТ

Впродовж року, що аналізується, вузи в країнах Азії по-різному проявили себе у конкурентній боротьбі на міжнародній арені. З метою залучення іноземних студентів університети почали виявляти більше уваги до свого іміджу, аж до перейменування (Японія). Стримуючим фактором розвитку міжнародної діяльності індійських приватних ВНЗ стала заборона на організацію кампусів за кордоном через «складності забезпечення їх відповідності національним стандартам». Та вже під кінець року помітно деякі зрушення: деякі штати в Індії дали дозвіл на відкриття філіалів міжнародних університетів на своїй території. Індійські технологічні університети вже на початку

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

року стали «відкриватися» для іноземних студентів із введенням додаткових місць (10 000), ключовими ринками іноземних студентів при цьому стали Південна Азія, Західна Азія і Африка.

Щодо споживчого попиту на освітні послуги, то в цьому аспекті ситуація серед країн виявилася неоднозначною. В цілому, попит на вищу освіту мав тенденцію до зростання по всьому регіону. Виключенням став В'єтнам, де абітурієнти були більш схильні до вибору технічної професійної освіти, ніж до вищої. В Японії теж простежувалося явне зменшення кількості абітурієнтів через демографічну ситуацію.

Говорячи про очікування роботодавців, слід відмітити непоодинокі випадки їх невдоволення якістю підготовки випускників, адже це спричинило необхідність додаткового навчання кадрів. У зв'язку з цим багатьма країнами взято курс на посилення взаємодії ВНЗ з індустрією.

2.3. Країни СНД

Головні завдання, які стояли перед університетами регіону СНД – забезпечення якісної освіти та перетворення їх на конкурентоспроможні заклади міжнародного рівня.

ПРОБЛЕМИ.

- проблема кадрів по найбільш затребуваним на ринку праці спеціальностям (Казахстан, Вірменія, Туркменістан);
- проблема працевлаштування дипломованих випускників (всі країни регіону);
- корупція в сфері освіти (Казахстан, Туркменістан);
- недостатнє фінансування вищої школи (всі країни регіону);
- недостатній рівень якості вищої освіти (Казахстан, Грузія, Азербайджан);
- недостатній рівень професійної підготовки випускників ВНЗ, невідповідність навичок вимогам роботодавці (всі країни регіону).

ОФІЦІЙНА ПОЛІТИКА у науково-освітній сфері була спрямована на:

- державне інвестування в комерціалізацію інновацій шляхом відкриття центрів розвитку високих технологій та інновацій, лабораторій промислових досліджень (Грузія, Казахстан);
- впровадження безкоштовної професійної технічної освіти для всіх (Казахстан);

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

- часткову зміну освітніх програм через введення китайської та японської мов в якості другої іноземної мови (Туркменістан);
- поліпшення якості університетської освіти (Азербайджан, Казахстан, Білорусія);
- збільшення бюджетного фінансування (Казахстан);
- реформування системи вищої освіти з урахуванням міжнародного досвіду. Грузія планує впровадити німецьку модель системи освіти, щоб більше уваги приділити ефективній системі професійної освіти. Модель забезпечує «включеність» приватного сектора і роботодавця в професійну освіту, просування підприємницької практики і введення практичних занять по тих напрямках, які існують на ринку праці, що гарантує кожному студенту з професійною якісною освітою працевлаштування;
- перехід освітніх установ на тримовну систему (Казахстан: казахська державна, російська та англійська мови).

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Активізувалося співробітництво казахських ВНЗ з вишами Південної Кореї у питаннях підготовки медичних кадрів. Головними партнерами КазНУ в розвитку медичного напрямку виступили Сеульський університет і Університет Йенсе, які входять до трійки кращих університетів Південної Кореї і до кращих навчальних закладів Азії і світу. У Пекінському університеті іноземних мов з ініціативи Посольства Республіки Казахстан в КНР відкрився Центр Казахстану. Іран виявив готовність до співпраці з Казахстаном щодо забезпечення комерціалізації наукових розробок і проектів, створення спільних науково-освітніх програм, обміну та створення навчальних матеріалів та ресурсів. Налагоджено контакти між Університетом імені Адама Міцкевича в Познані, Торунським університетом (Польща) та Казахським національним університетом.

Зміцнилися наукові і партнерські зв'язки між вишами Білорусі та Китаю. Серед стратегічних напрямків взаємодії в галузі освіти можна виділити: збільшення академічних обмінів, наукову та інноваційну діяльність. У цілому на 2016-2017 роки Білорусь і Китай запланували реалізувати близько 30 спільних наукових і науково-технічних проектів. Спостерігалася стійка тенденція до збільшення академічних обмінів між Республікою Білорусь і Китайською Народною Республікою. У 2016 році в Республіці Білорусь навчалася близько 2000 громадян КНР, а також близько 400 громадян Білорусі проходило навчання в Китаї. У Білорусі також планомірно розвивалася система вивчення китайської мови.

Активізувалася співпраця Білоруського державного університету та Таджикицького національного університету. Результат співпраці – створення спільного Інституту технологій БДУ-ТНУ (Таджицький національний університет).

У вересні 2016 р. розпочав діяльність Азербайджансько-французький університет; підписано меморандум про відкриття Центру аль-Фарабі в Стамбульському університеті; в Ашхабаді заплановано відкриття технологічного університету на базі японської навчальної програми із запрошенням викладачів з Японії. Підписана Угода про

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

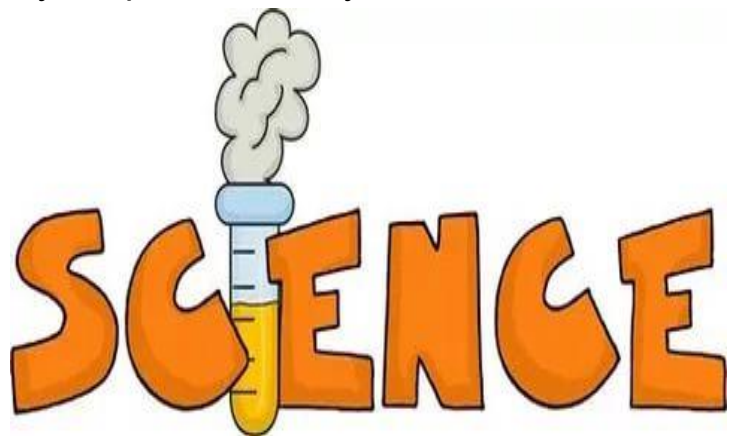
подвійні дипломи між Азербайджанським державним економічним університетом і французьким Університетом Монпельє.

Міністерство освіти Туркменістану і Департамент освіти провінції Цинхай підписали Меморандум про співпрацю, який передбачає розширення партнерства в рамках студентських обмінів, обміну досвідом, взаємної підготовки фахівців з вивчення туркменської та китайської мов.

ПОДІЇ ТА ЗАХОДИ

Євразійський національний університет імені Л. Гумільова (ЄНУ), Казахстан, увійшов до світового рейтингу QS Top 50 under 50 - 37 місце. Під час ранжування враховувалися побажання основних споживачів освіти, показники працевлаштування і зайнятості випускників, розроблені і впроваджені програми адаптації зближення університету і виробництва.

За підсумками дослідження авторитетного рейтингового агентства World University Rankings QS (Великобританія) КазНУ ім. аль-Фарабі в 2016 році увійшов в топ 250 кращих університетів світу, зайнявши 236 місце.

НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ

В області науки та інновацій розширилося двостороннє білорусько-китайське співробітництво. Партнери здійснювали спільні дослідження в таких областях, як фізика плазми, хімія рідких кристалів, екологія, біо-і IT-технології, машинобудування, наноматеріали. Активно розвивалося співробітництво за проектом технопарку «Великий Камінь». Технопарк – сучасне міжнародне еко-місто з акцентом на високотехнологічні та конкурентоспроможні інноваційні виробництва з високим експортним потенціалом (Білорусь).

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Технологічний парк заплановано відкрити в місті Актобе (Казахстан) при Університеті ім. С. Баїшева. Технопарк може створити умови для розвитку науки, комерціалізації наукових досягнень та відкриття нових інноваційних підприємств.

Помітно активізувалося співробітництво між вченими колами Японії і Академією наук Туркменістану (за участі інноваційного Центру технологій і науково-дослідних інститутів).

СПОЖИВАЧІ

Минулий рік продемонстрував високу затребуваність у фахівцях сфери ІТ. Аналітики також відзначили, що, наприклад, в Казахстані з'явилася нова тенденція гострого браку технічних фахівців в цілому ряді галузей - інженерній справі, будівництві, сфері видобутку і переробки. Крім того, в рейтингу найвищих пропозицій по зарплатах стали з'являтися вакансії інженерів з пусконаладжувальних робіт, гірських інженерів, токарів-фрезерувальників тощо.

2.4. Країни Латинської Америки

За 2016 рік основні проблеми у більшості країн регіону залишилися невирішеними, а в ряді країн вони ще більше посилилися. Це недостатня кількість ВНЗ, низька якість навчання та його висока вартість. Поглиблення економічної кризи в більшості країн призвело до скорочення державних витрат, у тому числі і на освіту, що викликало масові виступи, протести і страйки населення.

Освіта в країнах Латинської Америки все більше ставала товаром, ніж правом, розрив між приватною і державною освітою став більш вираженим і небезпечним, так як освіта поступово перестає забезпечувати соціальну мобільність. Майже у всіх країнах регіону йшла боротьба за поліпшення системи освіти. Найбідніша молодь не могла дозволити собі навчання в приватних вузах, а направила сподівання тільки на державні.

ПРОБЛЕМИ І ЗАГРОЗИ

Моніторинг ринку освітніх послуг дозволив охарактеризувати стан вищої освіти країн Латинської Америки та виявити наявність таких проблем:

- низький рівень бюджетного фінансування освіти і науки;
- недостатність уваги національних урядів до розвитку освіти у своїх країнах;
- високий рівень безробіття серед молоді;
- відсутність регіональної політики вищої освіти, еквівалентної Болонському процесу в Європі;
- нестабільність освітнього процесу через протести студентів та викладачів;

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

- значне перевищення попиту на вищу освіту над можливостями університетської системи, що спонукає молодь отримувати освіту за кордоном;
- наявність значного соціального розшарування населення;
- слабкість шкільної освіти;
- значна еміграція наукових кадрів;
- низький рівень зарплат викладачів вузів;
- неповернення державних студентських кредитів;
- наявність шахрайства, корупції;
- низький рівень знання англійської мови.

ОФІЦІЙНА ПОЛІТИКА

Політика відповідальних органів спрямовувався на вирішення наявних проблем, шляхом:

- впровадження законів, спрямованих на підвищення якості вищої освіти;
- підтримки студентів, що бажають отримати освіту за кордоном;
- збільшення кількості ВНЗ;
- підтримки стратегічних наукових напрямків за рахунок пошуку додаткового фінансування від багатосторонніх організацій;
- інтернаціоналізації вищої освіти;
- розвитку системи технічної, професійної та педагогічної підготовки;
- впровадження сучасних освітніх технологій;
- розвитку партнерства державних і приватних ВНЗ;

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

- забезпечення більш тісного контакту освіти з промисловістю, приватними компаніями і приватними особами, а також внутрішньої реструктуризації університетів;
- стимулювання розробки сучасних перспективних навчальних курсів, реалізації інновацій в галузі освіти професіоналів;

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Відкритий університет Каталонії (Іспанія) і організація Alegria Fe (Болівія) об'єднали свої зусилля з метою поліпшення використання нових інформаційних технологій у галузі вищої освіти і безперервного навчання.

Посилилася боротьба за якість вищої освіти: Бразилія переймала досвід у ВНЗ Великобританії, Нідерландів, США. Уряд Канади визначив Бразилію в якості ключового партнера в сфері вищої освіти.

Мексиканські ВНЗ розширили співпрацю з університетами Іспанії, Великобританії, Португалії та Швейцарії.

Франція і Уругвай підписали угоду про взаємне визнання дипломів. Ця угода спрямована на сприяння розвитку вищої освіти і наукових досліджень в Південній Америці.

Зняття санкцій США відносно Куби призвело до розширення контактів цієї країни і в галузі вищої освіти.

Білорусь і Еквадор виявили взаємні наміри визнавати дипломи про вищу освіту.

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Розвивалося партнерство між університетами Франції і Латинської Америки. Запланована робота літніх шкіл, в яких французькі викладачі читатимуть лекції в університетах Перу, Еквадора і Колумбії, створення спільних програм розширення академічного визнання - від взаємозаліку навчальних кредитів до подвійних дипломів.

Університети Латинської Америки, Іспанії та Португалії об'єдналися в найбільшу в світі мережу університетського співробітництва Universia під егідою банківської групи Santander.

Підписано договір про співпрацю між австралійським штатом Вікторія та Чилі в галузі освіти і професійної підготовки.

Колумбія з Великобританією підписали угоду про взаємне визнання дипломів. Таку угоду Великобританія вже підписала з Мексикою та Чилі, на черзі - Бразилія, Перу і Аргентина.

ІННОВАЦІЇ

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Вищі навчальні заклади всієї Латинської Америки все частіше використовували онлайн-навчання як спосіб надання університетської освіти для все зростаючої кількості небагатих студентів.

Національна рада Перу з науки, технологій та технологічних інновацій одержала велике фінансування і почала впровадження належної національної інноваційної політики.

Співпраця між європейськими та латиноамериканськими вишами дозволила створити велику кількість спільних інноваційних та міждисциплінарних освітніх і дослідницьких програм. Вони полегшують передачу кваліфікації на міжнародному рівні щодо розробки педагогічних інструментів на основі засобів дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), демократизації вищої освіти за рахунок педагогічних інновацій в формі онлайн-курсів (MOOC і SPOC).

КОНКУРЕНТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Американське видання US.News & World Report опублікувало свій рейтинг 1000 кращих університетів світу. Латинська Америка в рейтингу представлена 40 вищими навчальними закладами. Зі значним відривом лідирує Бразилія - університети у першій десятці і 22 у всьому списку. У кращій 1000 глобального рейтингу представлені також університети Чилі (5), Аргентини і Мексики (по 4), Колумбії (3) і Уругваю (1).

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

3. Заходи з міжнародного життя КПІ ім. Ігоря Сікорського протягом року

КПІ ім. Ігоря Сікорського провадив активну міжнародну діяльність, що виявляється у проведених в поточному році університетських заходах та отриманих досягненнях.

Відкриті лекції відомих іноземних науковців (всесвітньо відомий економіст професор Ерік Райнерт) та послів іноземних держав (Посол Республіки Індія в Україні Манодж Кумар Бхарті, Посол Республіки Польща в Україні Ян Пекло).

Міжнародні заходи, такі як школи-семінари, форуми, конференції з ключових питань сучасної освіти, науки і техніки з урахуванням інноваційних розробок та ідей.

Наприклад:

- Міжнародний форум «Уроки Чорнобиля – для ядерної безпеки світу»;
- форум «Форсайт та побудова стратегії соціально-економічного розвитку України на середньостроковому (до 2020 року) та довгостроковому (до 2030 року) часових горизонтах»;
- інформаційний день «ГОРИЗОНТ 2020»;
- IV Міжнародна науково-практична конференція «Чиста вода. Фундаментальні, прикладні та промислові аспекти»;
- конференція «Поширення в Україні технологій, знань та інновацій, які базуються на використанні системи EGNSS» – заключна конференція за проектом «UKRAINE»;
- круглий стіл на тему «WorldSkills і його досвід як запорука успішної економіки»;
- форум учасників Інноваційної екосистеми «Sikorsky Challenge».

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Дипломатичні зв'язки – обговорені питання поглиблення співпраці під час візитів послів іноземних країн: Посла Південно-Африканської Республіки в Україні Христіан Альбертус Бассона, Посла Республіки Сьєрра-Леоне (за сумісництвом) Джон Сар Френсис Ямбасу, Посла Французької Республіки в Україні Ізабель Дюмон.

Залучення іноземних студентів та розширення співпраці з агентськими компаніями. Так, наприклад, відбулася зустріч з представниками рекрутингових компаній, які здійснюють залучення іноземних студентів до КПІ. Було створено низку інформаційно-рекламних матеріалів щодо вступу до КПІ іноземних громадян та оновлено інформаційні пакети факультетів та інститутів КПІ: українською, російською та англійською мовами.

Співпраця з освітніми закладами. Укладено численні угоди із зарубіжними партнерами в освітній сфері.

Наприклад:

- університет отримав запити на співпрацю від китайських ВНЗ з організації англійської магістратури по цілому переліку напрямів;
- Інститут енергозбереження і енергоменеджменту КПІ ім. Ігоря Сікорського і кафедра морського бізнесу і логістики Університету м. Бремен (Федеративна Республіка Німеччина) уклали Меморандум про взаєморозуміння;
- підписання угоди про співробітництво між КПІ ім. Ігоря Сікорського та Державною адміністрацією Кувейту з питань прикладної освіти;

Зв'язки з індустрією через розширення співпраці з іноземним корпоративним споживачем. Значним досягненням у цьому напрямку стало те, що Державний комітет у справах іноземних спеціалістів Китайської Народної

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Республіки видав КПІ ім. Ігоря Сікорського ліцензію на право здійснення послуг з підвищення кваліфікації та перепідготовки китайських фахівців вже з 2017 року.

Крім того, підписано:

- Меморандум про взаєморозуміння з компанією “Huawei Ukraine LLC”;
- Меморандум про науково-технічне співробітництво з Консорціумом «Електроавтобус України»;
- Меморандум про стратегічне співробітництво в галузі інноваційної діяльності із Зоною економічного та технологічного розвитку м. Ліньї і компанією «Linyi Top Network Co., Ltd»;
- Угоду про міжнародне співробітництво в галузі технологій та інновацій із Зоною економічного та технологічного розвитку м. Ліньї;
- Угоду про партнерство з холдингом «Human Transparency Innovations» (HTI);

Закладено основи подальшої співпраці під час численних візитів іноземних делегацій.

Наприклад, візити:

- Департаменту науки і техніки та Академії наук провінції Шаньдун Китайської Народної республіки;
- Університету м. Хуейчжоу (Китайська Народна Республіка, провінція Гуандун);
- Компанії SAS (Special Aerospace Services, США);
- Міжнародної фінансової корпорації IFC, Укрексімбанку та компанії-забудовника комплексу «Sky Towers»;
- Інституту управління підприємництвом та інженерних технологій Вішванікетан (Індія);
- Корпорації «Boeing» та групи компаній «Прогрестех»;

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

- Корпорації Wan Li Group, Gungzhou Research & Design Institute of Chemical Industry (м. Гуанчжоу) та асоціації підприємств провінції Гуандун (Китайська Народна Республіка);
- Зони економічного та технологічного розвитку м. Лінью провінції Шаньдун (Китайська Народна Республіка);
- Президента і власника Канадського міжнародного коледжу в Каїрі доктора Магді Елькаді (Арабська Республіка Єгипет);
- Університету м. Ман (Французька республіка);
- Надзвичайного і Повноважного Посла Республіка Польща в Україні Генрик Літвін;
- Президента Міжнародної організації Інституту інженерів з електротехніки та електроніки (IEEE Industry Applications Society) Девіда Дюроше та Керівник відділу учасників і членів IEEE Industry Applications Society Пітера Маґ'яр;
- Компанії Huawei Technologies Co. Ltd. (КНР).

Внутрішні трансформації:

1. В університеті взято курс на інтернаціоналізацію вищої освіти (визначено нормативні документи, які заклали початок розбудови міжнародної складової в системі вищої освіти університету).
  2. Розроблено проект Програми інтернаціоналізації університету.
  3. Сформована Міжнародна стратегія виходу на зарубіжні ринки.
  4. Відбувається регламентація міжнародної співпраці КПІ ім. Ігоря Сікорського.
  5. Впроваджується проектний підхід у практику здійснення міжнародної співпраці.
  6. Розпочалося виконання завдання з міжнародного ребрендингу у зв'язку з присвоєнням університету імені Ігоря Сікорського.
- У 2017 р. трансформація університетського сектору вищої освіти буде продовжуватися.

forea@kpi.ua
www.forea.kpi.ua
+380442366281

Шановні колеги!

***Щиро вітаємо Вас з Новим роком та Різдвом Христовим!
Бажаємо у наступному році нових творчих успіхів та видатних звершень,
надійних партнерів та перспективних проєктів, родинного затишку та
добробуту у колі вірних друзів.***

***Нехай у новому році Вас супроводжує гармонія та вдача, втілюються
найамбітніші плани та найпотамніші мрії, а робота приносить максимум
позитивних емоцій.***

Ми дякуємо Вам за вашу працю, спілкування та підтримку.

